

Flisene legges fra midten av rommet, og ut mot veggene med hjelp av rette lister, slik at mønsteret ikke påvirkes av skjevhetene i rommet.

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:
Ganske lett, spesielt med tanke på hvor stort løft vi gir hele kjellerrommet.

TIDSFORBRUK:
2-3 dager for et mindre rom

PRIS:
Avhengig av flisene. Typisk fra 100 til 300 kroner per m².

Listene strekes opp med ønskede fuger.

Fliser i kjelleren

Det er enkelt å legge fliser på et slitt kjellergulv. Det gir hele rommet et løft, og fliser er enkle å vedlikeholde.

Dette kjellergulvet var som de fleste andre; lite innbydende med grå avflasket maling, som også var blitt slitt av i gangområdene.

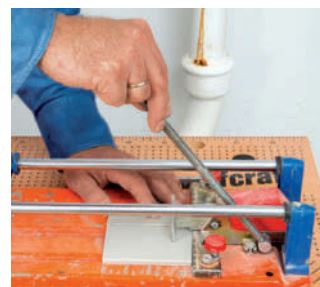
Det ville ikke vært smart med et tregulv her. Med avløp er kjelleren et våtrom, og et tregulv ville bare by på problemer. Fliser ble det riktige valget på betonggulvet. De er slitesterke, tåler vann, og er lette å vedlikeholde. Og de er faktisk lette å legge. Man må bare huske på noen få ting:

- **At underlaget er tilstrekkelig jevnt.** Jo større fliser, desto rettere må det være
- **At overflaten holder.** Flisene må ikke limes på en løs eller malt overflate.
- **At flisene plasseres riktig fra starten.** Ved å velge fliser som ikke er for store (9,6 x 9,6 centimeter), og ved å pusse det gamle gulvet med en diamantskive, oppfylte vi de to første kravene. Med lange lister merket med flis og fugebredder, forsikret vi oss om at flisene ble liggende pent i rommet.

VERKTØY

Flisene deles raskt og presist med en fliskutter som leies i en byggvareforretning. Først risser du opp overflaten med et skjærehjul, flisen knekkes deretter ved hjelp av et håndtak.

Riktig sted

Det er fristende å begynne leggingen i et hjørne, og rette inn etter veggene. Men det kommer til å gå galt. Du finner raskt ut at veggene ikke er rette, og at hjørnet ikke er vinkelrett. Ved sluket må du dele alle flisene i små biter, og ved de andre veggene blir det kun plass til smale strimler.

Begynn derfor med å finne ut hvor flisene ligger best. Ta utgangspunkt i midtlinjene, og regn ut om du unngår smale strimler langs veggene ved å plassere en fuge i midtlinjen, eller i midten på en flisrekke. Rett inn hvis det passer bedre ved for eksempel et avløp.

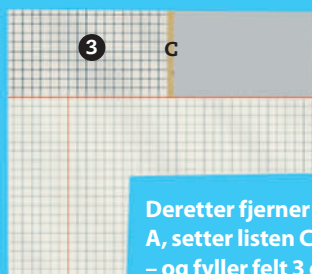
Lim deretter flisen fra midten og utover. Da kan du rette dem inn etter rette lister, som gir felt med rette vinkler.

Listene A og B danner første felt (1), som du fyller opp med fliser.

Listen B fjernes. Listen A og flisene i felt 1 danner felt 2, som du fyller opp.

Deretter fjerner du listen A, setter listen C fast – og fyller felt 3 opp.

Når felt 3 er fylt, fjernes listen C, og feltet 4 fylles med de siste flisene.

Gulvet forberedes

Når rommet og gulvet er ryddet, sliper vi overflaten ren og jevn med en diamantskive montert på en vinkelsliper. Slip ned ujevnheterne først, og deretter all maling, til du har ren betong.

Det støver mye. Selv om vi beskytter oss med briller, støvmaske og hørselvern, må vi slippe i etapper og lufte godt.

Så finner vi ut hvor flisene skal ligge. Du kan måle, regne, tegne opp, og ta en prøvelegging av flisene. Eller du kan gjøre som oss, merke opp flisbredde og fuger på lister, som du bruker til å styre flisleggingen etter. Disse kan også brukes som linjaler med helt riktig målestokk, både ved oppmåling og legging.

2 Nå merker vi opp på listene, slik at vi kan måle opp gulvet med disse som linjaler, og etterpå bruke dem til å rette inn flisene. Vi legger en rekke med fliser på listen, med plastbrikker på fire millimeter mellom, og overfører målene til listen med en vinkel.

4 Styrelisten fra vegg til vegg (A) festes. Når flisene blir lagt etter denne og rettes inn etter strekene, styres leggingen ut i alle hjørnene. Vi borer gjennom listen og ned i gulvet med et 6 mm bor, som vi fester med 4 mm skruer, i 6 mm plugg.

Diamantslipeskiven renser og tilpasser effektivt betongen.

1 Topper og ujevnheter finner vi med et langt vater, og avmerker dem. Toppene sliper vi ned med en diamantskive på en vinkelsliper. Deretter sliper vi over hele gulvet, slik at malingen fjernes, og vi kan lime på ren betong.

Ved å flytte litt på mønsteret, letter vi arbeidet med flisene rundt sluket mye.

3 Så skal vi finne ut hvor vi skal plassere flisene. I utgangspunktet legges flisene symmetrisk i rommet, og vi forsøker å unngå smale strimler ved veggene. Men det lønner seg også å ta hensyn til avløp, dører, og annet.

5 Den korte styrelisten (B), festes på samme måte. Helt vinkelrett på den første listen (A). Du må ha bestemt deg for hvilket felt du skal flislegge først, og forsikre deg om at listene møtes i dette feltet.

Flisene legges

1 Flislimet påføres gulvet med en fire millimeter tannsparkel, som vi holder i en vinkel på cirka 45 grader. Flislimet blandes opp med vann etter anvisningen på posen. Bland ikke mer enn det du er sikker på at du kommer til å bruke.

2 Vi begynner i felt 1, i hjørnet som listene A og B danner midt i rommet. Det er raskt og enkelt å legge flisene mot listene. Merkingen på listene gjør at vi kan klare oss uten avstandsklosser eller fugesnor. De neste flisene legger vi på øyemål.

3 Vi legger på lim til tre - fire flisrekker om gangen. Da kan vi legge flisene uten problemer ved å oppholde oss på tørt gulv, og vi kan justere flisene før limet blir tørt. Flisene legges i første omgang på øyemål.

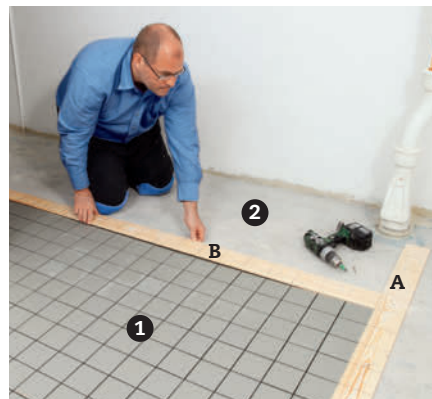

Listen brukes kun som en linjal og er tynnere enn de andre listene, men kappet i tilsvarende lengder.

4 Med den smale listen kontrollerer vi om flisene må justeres. Du kan rette inn med en fugesnor eller avstandsklosser, men det er nesten enklere å plassere flisene pent på øyemål. Ved veggen tilpasses flisene med en fliskutter.

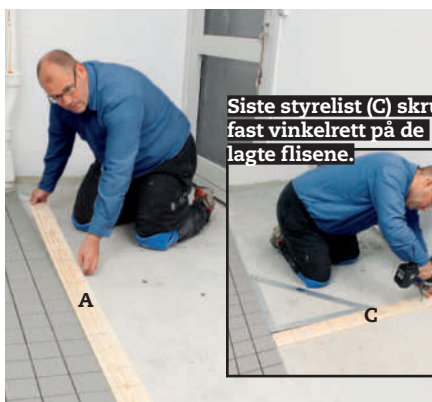
5 Flisene trykkes godt fast i limet, og til samme nivå som forrige flisrekke, med et gummibrett. Kontroller underveis at minst 80 prosent av flisen fester seg i limet, ellers blir de ikke sittende godt nok.

6 Når det første feltet er flislagt, løsner vi skruene i den tverrstilte listen (B), og fjerner den forsiktig. Vi åpner da opp for neste felt (2), som avgrenses med den gjennomgående listen (A), og flisene i det første feltet (1).

7 Så skal neste felt (2), dekkes med fliser. Det er enklere å vente til neste dag, for da kan du gå på flisene i det første feltet. Hvis du vil legge felt to med en gang må det legges baklengs, eller ved å sikre oss en utvei gjennom en dør, som vi gjør her.

Siste styrelist (C) skrus fast vinkelrett på de lagte flisene.

8 Når felt to er lagt, løsner vi skruene og fjerner den gjennomgående styrelisten (A) forsiktig. La limet tørke, og fortsett dagen etter. Det er sjelden du kommer videre uten å trække på de nylagte flisene.

9 Vi legger de siste feltene neste dag. Først felt 3 ved hjelp av flisene som sitter fast i felt 1 og 2 på den ene siden, og den tredje styrelisten (C) på andre siden. Deretter felt 4, når listen er fjernet. Deretter skal lime herde før vi kan fuge.

Kanten monteres

1 På veggen langs kantene lager vi en sokkel av fliser. Det er pent og praktisk i våtrommet. Det er vanskelig å komme til med sparkelen, derfor har vi på lim på fem punkter bak på hver flis, før den settes på veggen.

Hvis en brikke tipper bakover, holdes den på plass med for eksempel en flis.

2 Sokkelen heves en fugebredde over gulvflisene med små brikker som vi klipper av 4 millimeter tykke avstandsklosser. Brikkene legges over fugene før flisen trykkes fast på veggen.

VERKTØY

Riktig tannsparkel finner du ved å prøvelime. Vanligvis vil en fire millimeter passe til 10 x 10 centimeters fliser. Men kontroller ved å ha lim på gulvet og press på plass en flis. Når den tas opp, skal minst 80 prosent av baksiden være dekket med lim. Hvis ikke er limet for tykt, eller tennene på sparkelen feil.

TIPS

Du kan impregnere gulvet mot fukt og smuss. Middelet smøres på tørt gulv med pensel eller svamp. Tørk av overflødig impregnering etter en halvtime.

Fugene fylles

1 Fugene mellom flisene fylles etter at limet har herdet i ett døgn. Fugemassen blandes med vann etter anvisningen, og trykkes godt ned i fugene med et gummibrett. Bruk diagonale bevegelser og skrap til slutt med kanten.

2 Overflødig fugemasse fjernes med et skumgummibrett etter at fugemassen er blitt fast. Prøv forsiktig etter en halvtimes tid. Brettet skylles ofte i vann, slik at det er rent og massen vaskes av. Ikke bruk for vått brett, slik at fugen blir bløt.

3 Kalksløret poleres av med en tørr bomullsklut når fugen er fast og ikke tar skade. Fugen herder over flere dager, men det er dumt å vente for lenge, for da sitter støvet plutselig godt fast. Tørk også på langs av fugene, slik at de blir jevnere.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

- Fliser (her bruker vi tørrpressede, hardtbrente fliser uten glassering)
- Flislim, type multi
- Fugemasse
- Styrelister av 12 x 95 mm høvlet furu og målelist av 12 x 45 mm høvlet furu
- 6 mm plugger til mur
- 4 x 40 mm skruer
- 4 mm plastbrikker

Spesialverktøy

- 4 mm tannsparkel
- Fliskutter (kan leies)
- Fugesett (spann, gummibrett og skumgummibrett)
- Kutteskive og slipeskive med diamant

Det nye gulvet forandrer rommet helt. Og i motsetning til det gamle malte gulvet, er det bare å holde flisene rene, så har du et flott gulv i mange år.